

Iben Hjejle: En pligt at give blod • side 4-5

For få politikere giver blod • side 10-11

International Bloddonordag • bagsiden

**”JEG ER BLODDONOR
– OG JEG REDDER LIV”**

EN ORGANISATION I FORANDRING

Den 1. april trådte Børge Stjernholm tilbage som Bloddonorernes landsformand, og han efterlader sig en organisation i fremgang, men også i forandring. Det har primært to årsager: For det første bliver vi flere og flere unge, og for det andet er vi på vej mod en ny og mere tidssvarende organisationsstruktur.

En af den tidligere formands vigtigste bedrifter har været, at Bloddonorerne er vendt tilbage til sine rødder som ungdomsbevægelse. Da Børge trådte til som landsformand i 1999 havde hverken korbestyrelser, landskomité eller forretningsudvalg medlemmer under 30 år. Ved hans fratrædelse har alle tre ledelsesorganer deltagelse af medlemmer, der endnu er i 20'erne. Derudover har bloddonorernes alderssammensætning også ændret sig, så andelen af unge donorer i dag er stigende. Det voksende unge islet giver associationer til organisationens begyndelse som ungdomsbevægelse for snart 75 år siden.

Denne foryngelse af organisationen påbegyndte min forgænger, og den lover godt for fremtiden. Når Børge valgte at træde tilbage, skyldes det imidlertid ikke pres fra de unge. Årsagen er den anden væsentlige forandring, som vores organisation i øjeblikket forbereder sig på: Tilpasningen til de offentlige strukturændringer. Efter næsten syv år som landsformand finder Børge det mest naturligt, at en ny formand fører organisationen igennem den kommende tid – med følgende vigtige ændringer i vores organisation:

- De 14 amtskomitéer erstattes af fem regionsbestyrelser, hver på mindst syv medlemmer
- Landskomitéens medlemmer (landsformanden, 13 amtskomitéformænd, 16 udpegede, to læger og ni fra andre organisationer) er erstattet af syv medlemmer fra hver region, to læger og fire fra andre organisationer
- Forretningsudvalgets otte medlemmer er erstattet af to medlemmer fra hver region samt en læge
- Landsmødet hvert andet år er erstattet af valgfrie landsmøder efter indstilling

Ændringerne trådte i kraft 1. april 2006.

Som ny landsformand betragter jeg det som én af mine væsentligste opgaver at fortsætte den forandringsproces, som Børge indledte. Det vil jeg forsøge at gøre med samme ildhu og fremsyn, som min forgænger udviste – hans positive eksempel forpligter. Men der er andre og lige så vigtige opgaver, der venter på at blive løst. Derfor ser jeg frem til en tid som formand for Bloddonorerne med mange nye og spændende udfordringer, og jeg glæder mig rigtig meget til samarbejdet med jer – frivillige aktive donorer, sundhedspersonale og øvrige involverede i bloddonorsagen.

Med venlig hilsen

Valdemar Riis Søndergaard
Landsformand

SOMMERFERIE OG BLODDONATION

Sommerferien nærmer sig, og mange donorer planlægger en rejse til udlandet. På grund af karantænereglerne betyder det, at der for nogles vedkommende godt kan gå et stykke tid, inden de får mulighed for at give blod igen. Derfor er det en god idé at kontakte blodbanken inden ferieafrejse. Så kan man aftale hvem, der kontakter hvem,

når ferien – og den eventuelle efterfølgende tappepause – er forbi. Man kan også aftale et besøg i blodbanken, inden man tager på ferie.

Du kan finde adresser og telefonnumre på landets blodbanker på www.bloddonor.dk. Se under fanen **Kontakt**.

DONOR NYT NR. 82
37. ÅRGANG
JUNI 2006

Udgivet af:
Bloddonorerne i Danmark
Vesterbrogade 191
1800 Frederiksberg C
Tlf.: 7013 7014
Fax: 7013 7010
E-mail: donor-nyt@bloddonor.dk
www.bloddonor.dk

Ansvarshavende redaktør:
Niels Mikkelsen

Redaktion:
Marie-Louise Baden
Kristian Broberg
Mads Peter Aagaard Madsen
Thorkild Hansen
Karin Magnussen
Mikkel Dybtved Andersen
Malou Rode

Lægefaglige konsulenter:
Karin Magnussen og Ellen Taaning

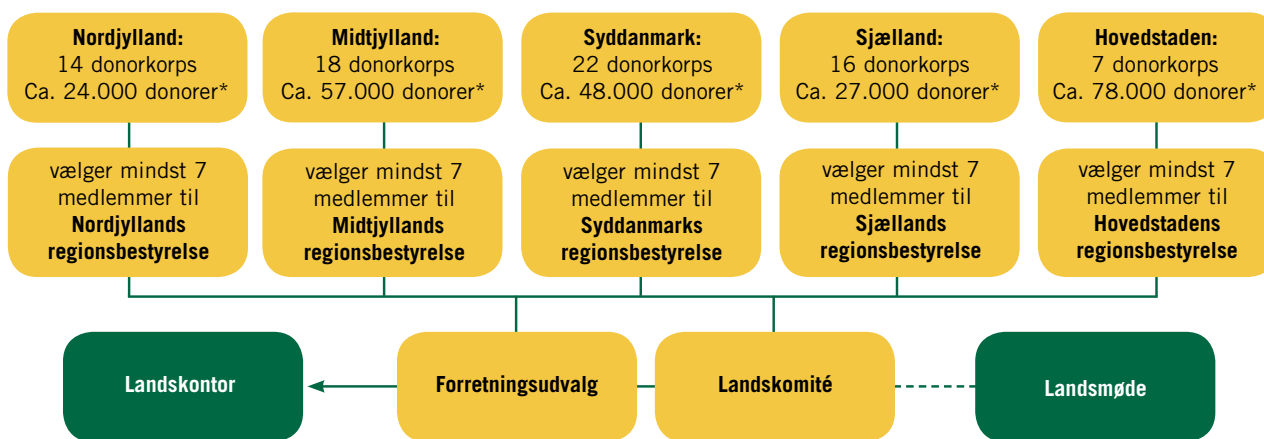
Design og tryk: Datagraf
Trykt på svanemærket papir

Forsidefoto: www.danskfotografi.dk

Eftertryk eller anden gengivelse af dette blad er velkomment, men med kildeangivelse.

Oplag: 225.000
ISSN nr: 0902-2643

Næste udgivelse: Oktober 2006

* Tal fra 2005

BLODDONORERNES NYE STRUKTUR

De kommende ændringer i kommunalstrukturen kommer også til at berøre Bloddonorerne. Her er en kort gennemgang af, hvordan vores organisation kommer til at se ud fremover.

De lokale bloddonorkorps

I Danmark arbejder 77 frivillige donorkorps med at skaffe frivillige donorer og varetage donorenes interesser. Korpsenes formål er at sikre, at der til stadighed er den nødvendige forsyning af blod til patientbehandlingen overalt i Danmark.

Donorkorpset ledes af en ulønnet bestyrelse på mindst fem medlemmer. Fra regionen modtager korpset et gebyr pr. tapning til arbejdet med rekruttering, information, donormotivation og så videre.

Regionsbestyrelserne

De lokale bloddonorkorps i en region arbejder sammen i en regionsbestyrelse. Regionsbestyrelsens opgaver er at forhandle med sygehusmyndighederne og at varetage korpsenes fælles interesser samt iværksætte regionsdækkende hvervekampanjer. Efter den 1. april 2006 er der fem regionsbestyrelser i landet.

Landsorganisationen

De 77 lokale donorkorps er alle tilsluttet Bloddonorerne i Danmark, der varetager donorenes interesser. Landsorganisationen repræsenterer de danske donorer nationalt og internationalt.

Landskomitéen

Den øverste ledelse for Bloddonorerne i Danmark er landskomitéen, hvor der sidder 41 personer fra hele landet. De lokale donorkorps er repræsenteret med syv medlemmer fra hver region. Resten af landskomitéens medlemmer kommer fra organisationer, der arbejder inden for blodområdet, og fra de organisationer, der var med til at stifte Bloddonorerne i Danmark i 1932.

Bloddonorerne i Danmark udsender hvert år en beretning, der oplyser om udviklingen inden for donorarbejdet i Danmark. Efter behov afholdes der landsmøder, hvor repræsentanter fra alle landets donorkorps kan deltage.

Forretningsudvalget og landskontoret

Regionsbestyrelserne vælger hver to medlemmer til et forretningsudvalg. Et medlem udpeges af Dansk Selskab for Klinisk Immunologi, som er blodbanklægerens organisation. Forretningsudvalget vælger blandt sine medlemmer en formand og en næstformand, begge for to år ad gangen.

Forretningsudvalget varetager landsorganisationens løbende drift og ansætter en generalsekretær, der – i samarbejde med formanden – sammen med landskontorets øvrige medarbejdere udfører landskontorets daglige arbejde efter landskomitéens og forretningsudvalgets beslutninger. Blandt landskontorets opgaver er støtte til korpsene med vejledning og informationsmaterialer, kontakt til myndigheder, Folketing og EU og udgivelsen af informationsbladet Donor Nyt.

Blodbankerne

Arbejdet med blodtapning, analyser, fordeling af det tappede blod m.m. sker gennem blodbankerne. Blodbanken er en sygehusafdeling, der kan tappe og udføre de nødvendige undersøgelser. Herudover er der en række steder rundt om i landet, hvor der "kun" udføres tapninger. Nogle steder bliver der også tappet på skoler, arbejdspladser m.v. af mobile tappehold, der leverer det tappede blod til en blodbank. Uanset hvor tapningen foregår, tilhører ALLE donorer et lokalt donorkorps.

Se mere på www.bloddonor.dk.

EN PLIGT AT GIVE BLOD

Mærkesager er vigtige – især hvis man er kendt. Det mener Iben Hjejle.

Det var en venindes sygdom, der fik Iben Hjejle til at blive bloddonor.

**"JEG ER
HÅNDBOLDSPILLER
– OG JEG REDDER LIV"**

Tv-serierne Klovn og Anna Pihl har været landsdækkende succeser, og til efteråret er hun også med i en ny Lars von Trier-film. Derfor overrasker det sikkert ikke, at den populære skuespiller Iben Hjejle har fulde hænder for tiden. Alligevel er hendes svar måske en smule uventet: – Med tre børn at passe er der jo en del rugbrød og letmælk, der skal købes, smiler hun. Et udtryk for en kendsgerning, som man som udenforstående kan have let ved at overse: Til trods for en flyvende skuespillerkarriere er der stadig en familiehverdag, der skal hænge sammen. Forskellige omstændigheder har gjort, at Iben har haft mulighed for at forene de to hensyn.

**”JEG ER METEOROLOG
– OG JEG REDDER LIV”**

Sjovt og fleksibelt arbejde

– Faktisk har jeg ikke så travlt med arbejdet nu, som jeg har haft tidligere. Så i øjeblikket går jeg og øver mig i at være husmor, og det passer en gammel rødstrømpe som mig rigtig godt, fortsætter husmoraspiranten med et glimt i øjet. – Jeg arbejder jo med noget, som jeg synes er det sjoveste i verden, uddyber hun – og som samtidig er så fleksibelt, at jeg også kan passe et hjem. Så jeg er faktisk meget privilegeret.

Vigtigt at have mærkesager

Men med privilegier følger ofte også et ansvar. Det mener Iben i hvert fald. – Som offentlig person synes jeg, at det er vigtigt at have mærkesager, og jeg har blandt andet valgt at støtte bloddonorsagen. Den er altså utrolig vigtig, for at mange mennesker kan få det bedre. Blodet bruges jo i dag i mange forskellige behandlingssammenhænge ud over de meget alvorlige sygdomme.

Tankevækkende

Om årsagen til at bloddonorsagen er særlig vigtig, fortæller hun: – Det er tankevækkende, at uanset hvem vi er, hvor vi kommer fra, og hvilken hudfarve vi har, så har vi det til fælles, at vi kan give hinanden blod og hjælpe hinanden på den måde. Det er et formål, jeg synes godt om, og som jeg derfor gerne vil være med til at slå på tromme for.

Mor var bloddonor

Selve idéen med at gøre en indsats for et velgørende formål er langt fra fremmed for den kendte skuespiller. Kræftens Bekæmpelse er en anden organisation, som hun aktivt støtter, og som hun tidligere har været med til at samle penge ind til på tv. Derudover var hendes mor udrykningsbloddonor og har på den måde også været en inspiration.

Veninde satte tankerne i gang

Men der er en helt konkret – og mere alvorlig – grund til, at Iben selv valgte at melde sig som bloddonor. – For

nogle år siden blev min bedste veninde meget syg og skulle bruge blod. Min erfaring på det område var meget lille, fortæller hun ærligt – men jeg vidste, at vi havde samme blodtype, så jeg sagde, at hun da kunne få noget af mit blod. Min veninde er selv sygeplejerske, så hun fortalte mig, at det ikke er så enkelt. Men hun var meget glad for tanken, så hun foreslog, at jeg blev bloddonor. Så det var min veninde, der satte tankerne i gang, roser Iben.

Nødvendigt med en oplevelse tæt på

I Danmark er det ikke usædvanligt, at der skal en personlig oplevelse til, for at en ny donor melder sig. Skuespilleren er helt bevidst om den sammenhæng: – Med mindre man kommer fra en familie med en lang og stolt tradition, så tror jeg, at det ofte er nødvendigt med en oplevelse med nogen tæt på, der har brug for hjælp. Det er det sidste skub, der skal til, for at man gør noget ved det og får sig tilmeldt, gætter hun med udgangspunkt i sin egen erfaring.

– Det er næsten det samme som med at spise sundt: Det er jo lidt mærkeligt, at vi nogle gange skal gøres opmærksom på, at vi skal spise grøntsager og frugt, for vi ved det jo godt. Vi skal bare lige gøre det også.

En pligt at give blod

Men selvom Iben godt kunne tænke sig lidt mere generel opmærksomhed om bloddonorsagen, er hun optimistisk med hensyn til fremtiden for blodforsyningen i Danmark. – Jeg kender flere unge mennesker, der rigtig gerne vil være donorer, og det synes jeg bare, at de skal have lov til, opmuntrer hun. – Så alle sunde, raske og friske unge mennesker – af sted til blodbanken med jer!

Opfordringen kommer med masser af humor, men der er ingen tvivl om, at bloddonorsagen er vigtig for hende. Der er derfor også alvor med i det.

– Hvis man er sund og rask og i sin bedste alder, bør det jo faktisk være en pligt at give blod, ikke?

”JEG ER FAR
– OG JEG
REDDER LIV”

Hanne Pihl fik idéen til at blive bloddonor fra sin mor.

DET POSITIVE EKSEMPEL

I løbet af et år kommer Den Mobile Blodbank ud til mange forskellige arbejdspladser i hovedstadsområdet. En fredag i marts fik politistationen i Albertslund også besøg. Donor Nyt mødte en af donorerne, Hanne Pihl.

Afvekslende hverdag

Ligesom sin kendte navnesøster fra tv, Anna Pihl, har Hanne Pihl fra Albertslund en hverdag med kontraster. Omkring halvdelen af hendes politiarbejde er forskellige typer sagsbehandling. Den anden halvdel er patruljekørsel i vogn. Den 38-årige politibetjent ved godt, hvilket af de to meget forskellige arbejdsområder, hun foretrækker, men er generelt glad for sin afvekslende hverdag – også når der er travlt. Denne fredag er der imidlertid ikke mere travlt på stationen, end at Hanne har tid til et smut ned i Parolesalen for at give en portion blod. Den Mobile Blodbank er nemlig på besøg.

Med mor til tapning

– Jeg begyndte med at give blod i 1985, lige efter at jeg var fyldt 18, fortæller Hanne efter tapningen. Tidligere på dagen har hun været på patruljekørsel, så hun er stadig i arbejdstøjet. Hun har dog ikke noget imod at veksle et par ord, inden det er tid til en velfortjent weekend.

– Min mor er bloddonor, så jeg fulgte egentlig bare hendes positive eksempel i sin tid og tog med hende til tapning. Min mand, Søren, er også bloddonor.

Den Mobile Blodbank er en god idé

Faktisk arbejder Hannes mand det samme sted som sin kone, så Den Mobile Blodbank kan i hvert fald regne med mindst to kunder i butikken, når turen to gange årligt går til politistationen i Albertslund. Hanne synes godt om ordningen med en mobil tappeenhed: – Det er en rigtig

god idé med Den Mobile Blodbank. Den gør det let at passe tapningerne ind i arbejdet, synes jeg. Der er også mange af mine kolleger, der benytter sig af den mulighed for at give blod. Da jeg talte med tappepersonalet tidligere, havde der været flere end 20 til tapning, hvilket hos os er mange.

Cykler på arbejde

Hanne er tydeligt tilfreds med ikke at skulle planlægge ture til blodbanken i sin fritid. Fritiden går nemlig med andre ting – at holde sig i form, for eksempel. – Jeg underviser i aerobic, svømmer og løbetræner hver uge, og cykler til og fra arbejde hver dag. Det er cirka ni kilometer hver vej. Og så har jeg fire børn – det giver jo også lidt motion, smiler hun. Den aktive mor ser unægtelig også ud til at være i fin form. Derudover er hun ikke-ryger, hvilket jo heller ikke er dårligt for konditallet.

Kage og slik også ok

Men kosten er også vigtig for Hanne og hendes familie: – Jeg prøver at spise sundt og varieret uden at være fanatiker, men jeg har ikke nogen stram kostplan. Jeg kan for eksempel ret godt lide et stykke kage og lidt slik en gang imellem, smiler hun.

På det punkt har Hanne nok noget til fælles med mange danskere. En anden ting, hun har til fælles med mange danskere, er imidlertid ligeså sikker: – Jeg synes, at bloddonorsagen er en god sag, som er værd at støtte.

BLÅT MÆRKE – HVAD GØR JEG?

Hej Donor Nyt

Sidst jeg afgav blod, mærkede jeg lidt ubehag, da kanylen blev trukket ud. Kort tid efter tapningen opstod der en tydelig hævelse omkring indstiksstedet.

Da jeg kom hjem, var hævelsen blevet til en stor, blålig plamage på min underarm. Nu, en uge efter tapningen, er der stadig et stort blåt område, som kun langsomt er ved at forsvinde. Jeg er derfor blevet i tvivl, om jeg burde være gået tilbage til blodbanken for at få nogen til at kigge på min arm.

Kan I fortælle mig, om et stik med efterfølgende blødning kan være farligt, og hvordan man som donor bør forholde sig, hvis man får et stort blåt mærke efter tapning?

Med venlig hilsen
Thorkild

.....

Hej Thorkild

Hvis dit blå mærke ikke gør ondt, skal du ikke foretage dig noget. Men er du i tvivl, er du altid meget velkommen til at kontakte blodbanken. Du kan finde din blodbanks telefonnummer på www.bloddonor.dk under Kontakt.

Selvom det forekommer sjældent, så kan der – som du selv har oplevet det – ske uheld under en tapning. Hvis en tapning føles anderledes end normalt, bør du derfor sige det til tappepersonalet med det samme.

Blå mærker giver sjældent anledning til problemer, men har du smerter, skal din blodbank informeres, så de kan hjælpe og sætte en eventuel behandling i gang.

God bedring med armen.

Med venlig hilsen
Karin Magnussen
Overlæge
Blodbankerne i Københavns Amt

Læs mere om uheld ved tapning på side 8-9.

HVAD UNDERSØGES BLODET FOR?

Hej Donor Nyt

Bliver man tjekket for alle slags sygdomme, inden ens blod bliver „godkendt“?

Hilsen Allan

.....

Kære Allan!
Blodbankens undersøgelse af donors helbred omfatter en vurdering af, om donor

- er rask ved at se, om donor ser rask ud (klinisk skøn), og ved at udspørge donor (spørgeskema)
- har tilstrækkeligt af det ilt-bærende stof hæmoglobin i blodet ved at måle koncentrationen
- kan smitte modtageren af blodet ved at udspørge donor om særlig adfærd, der medfører risiko for smitte, og ved at undersøge donors blod for virus, der smitter via blod

Ved hver tapning undersøges donors blod for indhold af virus, der kan indebære en risiko for overførsel af en smittefarlig sygdom til patienten.

Blodbankens undersøgelser af blodet er grundige, men de er ikke ufejlbarlige. Det er derfor vigtigt, at du som donor passer godt på dig selv – både af hensyn til dig selv og modtageren af blodet – og svarer ærligt og fyldestgørende på de spørgsmål, blodbanken stiller.

Med venlig hilsen
Jan Jørgensen
Overlæge

**”JEG ER MOR
– OG JEG REDDER LIV”**

Hvis der sker et uheld, skal tapningen afbrydes, og armen holdes i ro, fortæller Betina Samuelsen. Heldigvis er risikoen for uheld meget lille.

TEKST OG FOTO

BETINA SAMUELSEN, LÆGE
KLINISK IMMUNOLOGISK AFDELING, SKEJBY SYGEHUS

UHELD VED TAPNING

Uheld i forbindelse med tapning af blod er heldigvis meget sjældne. Alligevel kan det ske, at en tapning ikke går, som den plejer. Hvis det er tilfældet, er det godt at vide, hvad man skal gøre. Her er nogle råd.

FAKTA

I perioden 1997 til og med 2004 blev der tappet cirka 2.800.000 portioner blod i Danmark.

I samme periode blev der anmeldt 883 uheld. Det svarer til 32 anmeldelser pr. 100.000 tapninger.

Ud af de 883 uheld var 656 stik-relaterede. Det svarer til 24 uheld pr. 100.000 tapninger.

De resterende 227 uheld var opstået i forbindelse med besvimelse. Det svarer til otte besvimelser pr. 100.000 tapninger.

Lille risiko for uheld

Hvert år udføres der mellem 350.000 og 400.000 tapninger i Danmark. Selvom en tapning typisk forløber uden komplikationer, er der dog en lille risiko (0,03%) for uheld. Det kan ske ved at tappepersonalet stikker hul på et kar, så der trænger blod ud i det omkringliggende væv og danner et blå mærke eller en blodansamling. Det kan også ske ved, at en nerve rammes, eller – yderst sjældent – at der går hul på en pulsåre.

Symptomerne kan være et blå mærke, en øm, hævet og spændt arm eller en sovende/prikkende fornemmelse i armen/fingrene. Efter nogle dage vil symptomerne ofte gå over. Hos nogle enkelte donorer varer symptomerne dog ved i længere tid. For at minimere risikoen for blivende symptomer er det vigtigt, at man som donor kender symptomerne og kan gøre tappepersonalet opmærksom på dem, hvis de indtræder.

I albueregionen ligger blodkar og nerver meget tæt sammen. Ser man på et tværsnit af albueregionen ligger kar og nerver i to lag, adskilt af en bindevævs-hinde. I det yderste lag ligger de overfladiske vener, som man anvender ved en tapning. Der ligger også nogle små nerver til huden. I det inderste lag ligger nerven, pulsåren og vener, som forsyner underarmen og hånden.

Hvis der opstår blødninger

Hvis kanylen under en tapning ved et uheld rammer en af blodårerne i det inderste lag, kan det begynde at bløde. Som resultat vil der dannes en blodansamling, som kan trykke på nerven. Nogle minutter efter tapning vil der opstå en sovende/prikkende fornemmelse i

hånden og i fingrene. Hvis blødningen fortsætter, vokser blodansamlingen i størrelse, og man vil få ondt i armen, samtidig med at armen bliver hævet og spændt. Da blodansamlingen ligger meget dybt under huden, kan man ikke se et blå mærke.

Omvendt har en blødning fra en vene i det yderste lag mulighed for at sprede sig under huden i et stort område og vil derfor ikke kunne nå ned og trykke på nerven. En blødning fra en vene i det yderste lag vil først vise sig som et blå mærke i albue-regionen, som senere kan sprede sig ud på et meget stort område af armen. Hvis blødningen fortsætter, kan der lokalt komme en hævelse og ømhed i albue-regionen. En blødning fra en vene i det yderste lag er ikke alvorlig, da der ikke er risiko for nervepåvirkning.

Hvis en nerve bliver ramt

Men det kan også ske, at tappepersonalet rammer en nerve – enten de små nerver lige under huden eller nerven i det inderste lag. Rammes en nerve, vil man med det samme få symptomer som ondt og/eller føleforstyrrelser i armen eller i fingrene.

Under tapningen skal donor derfor gøre opmærksom på det, hvis det gør ondt på en anderledes måde, end det plejer at gøre. Donor skal også sige det, hvis der opstår sovende/prikkende fornemmelser i armen og/eller i fingrene. Tapningen bør derefter afbrydes, og armen holdes i ro resten af dagen.

Derudover skal personalet reagere, hvis tapningen forløber meget hurtigt, blodet er klart rødt, eller der er rytmiske sammentrækninger omkring nålen. Hvis det er

Ufarligt blåt mærke, der forsvinder efter nogle uger.

tilfældet, skal tapningen også afbrydes. Tappepersonalet skal komprimere stikstedet i mindst ti minutter og hæve armen op over hjerteniveau. Herefter skal armen også holdes i ro resten af dagen.

Behandling af blodansamling og nerve

Behandling af blodansamling og nerve er i begge tilfælde først og fremmest at afbryde tapningen og derefter at holde armen i ro. En blodansamling vil langsomt forsvinde. Det er dog vigtigt at holde armen i ro i mindst seks timer for at undgå, at det begynder at bløde igen. Ved et uheld med en nerve vil der ske en langsom opheling, men det kan tage lang tid, inden symptomerne er helt væk.

Ved mistanke om et nerveuheld, er det også vigtigt at holde armen i ro. Denne type uheld kan skyldes en blodansamling, som ligger så dybt i armen, at den ikke kan ses med det blotte øje. Afhængig af uheldet kan det blive nødvendigt med yderligere neurologiske undersøgelser og eventuel ortopædkirurgisk behandling.

Generelle råd

Hvis man har ondt i armen efter tapningen, og der eventuelt er sovende fornemmelse i armen/fingrene, skal man kontakte blodbanken indenfor de første 24 timer. Personalet i blodbanken vurderer så, om man skal undersøges af en læge, eller om man kan se tiden an nogle dage endnu.

Har man symptomer mere end syv dage efter en tapning, skal blodbanken kontaktes, og der skal udfyldes en anmeldelsesblanket til Patientforsikringen via Bloddonorerne i Danmark.

Anmeldelsen foretages af to årsager: Dels af hensyn til en eventuel erstatningssag, og dels som en sikring af, at donor får hjælp, så længe der er behov for det. Efter anmeldelsen vil Bloddonorerne i Danmark følge sagen, indtil den kan afsluttes. Blodbanken vil sørge for yderligere undersøgelser og behandling.

FAKTA

Hvornår skal man reagere som donor:

- Hvis man under en tapning har mere ondt end sædvanligt
- Hvis man mærker en snurrende/sovende fornemmelse i armen/fingrene
- Hvis man har ondt i armen efter tapning

Hvad kan man selv gøre:

- Holde armen i ro i mindst seks timer

**"JEG ER
MILITÆRNÆGTER
– OG JEG REDDER LIV"**

FOR FÅ POLITIKERE GIVER BLOD

Tv-journalisten Henning Olsson synes, at han møder for få politikere til tapning på Christiansborg. Han kunne godt tænke sig en større politikerbevidsthed om bloddonorsagen.

– Jeg kan ikke huske præcist hvornår, jeg meldte mig som donor, begynder Henning og tænker sig kort om. – Men jeg arbejdede for Politiken på det tidspunkt, så det må have været i begyndelsen af 1980'erne.

Det kendte tv-ansigt har efterhånden en del oplevelser at holde styr på. Han sidder i et af Danmarks Radios lokaler under Christiansborg, hans arbejdsplads gennem flere år. Men det danske Folketing er kun én blandt mange spændende kulisser i Hennings arbejdsliv.

– Forholdsvis kort tid efter at jeg havde meldt mig som bloddonor, fik jeg den opgave at dække en tur til Kina, som daværende statsminister Poul Schlüter skulle på. På grund af risikoen for malaria måtte jeg i den forbindelse holde en længere tappepause.

Mange donorer kender sikkert denne karantæneregel fra deres egne rejser til malariaområder. – Desværre kom der til at gå et stykke tid, inden jeg fik meldt mig til igen.

Henning smiler, velvidende at hans godt 20-årige fravær fra blodbanken nok hører til en af de længere tappepauser.

Blev bloddonor igen

Henning blev donor igen for et par år siden, da Den Mobile Blodbank kom på besøg på Christiansborg. – Men sammenlignet med dengang i 1980'erne, så er det at give blod i dag noget, jeg prioriterer meget højere, pointerer Henning, som har en datter, der også er bloddonor.

– Jeg har ikke selv modtaget blod, men jeg ser det alligevel som en rigtig god måde at hjælpe andre mennesker på. Og blodtapningerne er lette for mig at passe ind i min arbejdsdag.

Når Den Mobile Blodbank kommer på besøg, bliver et af 'borgens' store mødelokaler som regel stillet til rådighed.

– Det tager højst en halv time at blive tappet, og man

behøver ikke at have en aftale på forhånd, fortæller Henning.

For få politikere giver blod

I forhold til hvor stor en arbejdsplads Christiansborg er, undrer Henning sig imidlertid over, at det er forholdsvis få, som giver blod. – Jeg synes, at der er for få af mine kolleger på Christiansborg, der giver blod. Men der er også alt for få politikere. De har jo god mulighed for det, når Den Mobile Blodbank er her.

Henning kender selv til at have travlt. Han ved også godt, at ingen kan være alle steder på en gang. Alligevel mener han, at der blandt politikere burde være en særlig form for bevidsthed på den slags områder. – Jeg spørger en gang i mellem personalet i blodbanken, om der har været mange politikere for at blive tappet. De svarer meget ofte, at det har der ikke.

Men selvom der tappes få journalister og politikere, tror han ikke, at det skyldes skepsis overfor bloddonorsagen. Han hører i hvert fald aldrig dårlige undskyldninger eller negative holdninger fra nogen. – Jeg tror bare, at de ikke får taget sig sammen. Jeg siger det ellers altid til mine kolleger, når blodbanken er her.

Til Uganda i sommerferien

Som de fleste andre ser også Henning frem til sin sommerferie. Han rejser sjældent uden for Europa og meget sjældent i smitteområder, men i år går sommerferien til Uganda. Næsten hele Afrika er malariaområde, så han skal holde tappepause på grund af risikoen for malaria – igen.

– Inden jeg tager på ferie, planlægger jeg at tage i blodbanken for at blive tappet. På grund af karantænen for rejser i Afrika går der jo nok lidt tid, inden jeg kan blive tappet næste gang. Henning smiler. – Men denne gang skal jeg nok huske at melde mig i blodbanken igen, når min karantæneperiode er forbi.

**”JEG ER SOLDAT
– OG JEG REDDER LIV”**

EN VÆRDI, SOM IKKE KAN GØRES OP I PENGE

For Poul Andersen begyndte den 7. december sidste år som enhver anden arbejdsdag. Nu betragter han denne dag som en af de vigtigste i sit liv. Inden den var gået, havde han modtaget omkring 30 liter blod.

Begynder tidligt

– Jeg kan godt lide at møde tidligt, fortæller det i dag 52-årige medlem af Folketinget. – Så er jeg på forkant og kan bedre tilrettelægge arbejdet. Poul er gruppesekretær for Socialdemokraterne og har mange administrative opgaver. Derudover er han trafikordfører og interesserer sig også meget for sundhedsområdet. Hans arbejdsdag begynder derfor tidligt og slutter ofte sent. En dag i december sidste år sluttede Pouls arbejdsdag imidlertid noget tidligere og noget mere pludseligt, end den burde.

Faldt pludselig om

– Jeg faldt pludselig om. Heldigvis fik jeg hurtigt hjælp, så jeg kunne komme på hospitalet i en fart, fortæller gruppesekretæren.

På hospitalet viste det sig, at en stor blodåre i Pouls maveregion var sprunget. Han blev derfor indlagt med det samme. – Det var godt, at der blev reageret så hurtigt, for

jeg må indrømme, at jeg ikke er sikker på, hvordan det ellers ville være gået.

Modtog omkring 30 liter

Men det gik. Efter nogle måneders ro genoptog folketingsmedlemmet så småt sit arbejde. I dag er han igen med til at sætte dagsordenen i sit parti. – Nu har jeg det fint. Men det var ikke gået uden blod udefra, slår Poul fast. – Og jeg gætter på, at jeg må have fået omkring 30 liter. En mængde, der giver en fornemmelse af, hvor alvorlig hans tilstand må have været.

Har selv været bloddonor

Det mangeårige medlem af Folketinget har et særligt forhold til bloddonorsagen – og det skyldes ikke kun hans seneste sygdomsoplevelse. Siden Poul var 20 år gammel og i militærtjeneste i Middelfart, har han nemlig selv været donor. For nogle år siden fik han så en blodprop i benet og blev fremover nødsaget til at tage blodfor-

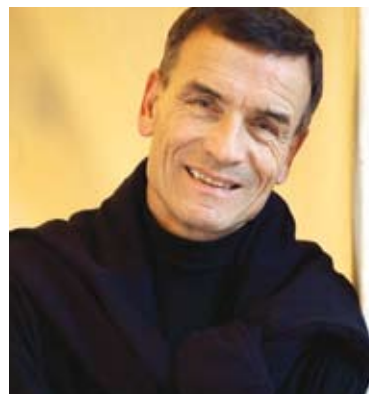

En alvorlig sygdomsepisode gav et nyt perspektiv på Poul Andersens tid som bloddonor.

tydende medicin. Dermed endte karrieren som bloddonor.

Pouls seneste sygdomsforløb har imidlertid sat tiden som bloddonor i et nyt perspektiv. – På grund af min sygdom har jeg oplevet den reelle værdi af, at jeg selv har været med til at give. Jeg har mærket helt konkret, hvad det betyder, at frivillige giver af deres blod, for at andre kan blive raske. Jeg har jo selv haft gavn af det.

Men burde man så ikke anerkende bloddonorernes indsats noget mere ved for eksempel at betale dem for deres indsats? Poul er meget uenig i den tanke. For ham er princippet om frivillighed rigtig vigtigt. – Det er en værdi, som ikke kan gøres op i penge. Frivilligheden sikrer jo netop kvaliteten. Jeg er derfor modstander af betalt bloddonation og mener, at vi bør værne om og udbygge den ordening, vi har her i landet. Selv gør jeg gerne en indsats for at hjælpe til med det.

**”JEG ER POLITIKER
– OG JEG REDDER LIV”**

DEN FØRSTE KVINDE I ESBJERG RUNDER 100 TAPNINGER

Esbjerg: Grethe Landwehr har givet blod, siden hun var 20 år gammel, og er nu den første kvinde i Esbjerg, som tappes gang nummer 100. – Jeg synes, at det er ens pligt, hvis man er sund og rask. Det skulle følge med ens kørekort, siger hun.

Grethe er lidt af en sjældenhed i Esbjerg. Indtil videre er hun den eneste kvinde, der har rundet de 100 bloddonationer. I løbet af sommeren 2006 falder hun for aldersgrænsen på 65 år. Gennem 44 år som bloddonor har hun ikke haft en eneste dårlig oplevelse. – Der er ikke noget dårligt ved at være bloddonor – tværtimod, siger hun.

KALUNDBORG-INITIATIV SKAL SKAFFE FLERE DONORER

Kalundborg: Antallet af donorer i Kalundborg er faldende. Derfor går Kalundborgs donorkorps nu alternative veje for at skaffe nye kunder til blodbanken. Jørgen Bell er taxavognmand og sagde i efteråret 2005 ja til at sponsorere en reklame for Bloddonorerne på sin taxa. Han kan ikke selv give blod, da han tager medicin. Jørgen har derfor ydet sit bidrag til bloddonorsagen på en lidt anden måde. Jørgens sponsorat udløb ved årsskiftet, og udgifterne til den lidt anderledes markedsføring er nu overtaget af donorkorpset.

Gitte Dahl (th), der er daglig leder i blodbanken, og Anne Espersen (tv), formand for donorkorpset, er begge godt tilfredse med initiativet. – Mange donorer falder fra i de kommende år på grund af alder, siger Gitte Dahl. Beslutningen om taxareklamen er taget for at undgå, at antallet af donorer kommer på katastrofekurs.

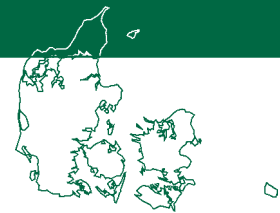
JETTE TORP TIL DONORFEST I LEMVIG

Lemvig: Donorfesten blev indledt med velkomst ved korpsets formand Tage Støvring og en festtale ved læge Mads Friis-Andersen fra blodbanken. Mads Friis-Andersen kunne oplyse, at man på Lemvig Sygehus i 2005 havde tappet over 1000 portioner blod af det mobile tappehold, der sørger for en meget effektiv håndtering af tapningerne og den videre behandling af blodportionerne på vejen til den centrale blodbank i Holstebro.

– Der er stadig behov for flere donorer i lokalområdet, sagde Mads Friis-Andersen. Der blev herefter overrakt blomster til de donorer, der havde nået 50 tapninger.

Jette Torp havde sit band med fire dygtige musikere med til Lemvig, og den fremragende koncert var delt op i to halvlege. Både før og efter pausen krydrede Jette Torp sine smukke sange med sjove fortællinger om hverdagsbegivenheder i og uden for musikermiljøet. Det gav grin, men også masser af stilhed blandt publikum.

KØBENHAVN HAR FÅET EN SELVSTÆNDIG DONORORGANISATION

København: Organisationen hedder Donorkorpset i Storkøbenhavn, og den skal i Storkøbenhavnsområdet blandt andet være med til at sikre forsyningen med blod, varetage donorerens interesser og fremme bloddonorsagen. Donorkorpset i Storkøbenhavn har siden 1963 været en integreret del af Bloddonorerne i Storkøbenhavn (BiS).

BiS er en selvejende institution med repræsentanter fra Hovedstadens Sygehusfællesskab, Københavns Amt og Donorkorpset i Storkøbenhavn.

Den forestående etablering af Region Hovedstaden har imidlertid betydet, at det har været relevant at etablere en formel donororganisation i Storkøbenhavn. Birgitte Brinch Madsen er formand for det nye donorkorps.

INFORMATØRKURSUS I FREDERICIA

Fredericia: Den 4. marts afholdt Bloddonorerne kursus for erfarne informatører. Blandt emnerne, der blev drøftet, var de unges rolle i det lokale arbejde, planlægningen af en ungdomsindsats ved årets store sommerarrangementer og etableringen af en ungdomskomité. Derudover blev det besluttet at informere bedre om det landsdækkende netværk af informatører, blandt andet ved hjælp af en pjece og et opslag i blodbankerne. Kurset havde deltagere fra hele landet.

NY HJEMMESIDE FOR UNGE BLODDONORER

Siden hedder Ungbloddonor og er for alle unge med lyst til at vide mere om blod og bloddonation – og som også kunne have lyst til at yde en ekstra frivillig indsats.

Hjemmesiden giver oplysninger om, hvordan man som ung kan være med til at sikre, at der også i fremtiden er blod nok til dem, der har brug for det. Blandt andet kan unge gøre en

forskel som del af det landsdækkende netværk af frivillige informatører. Hjemmesiden fortæller om netværket, om tidligere og kommende aktiviteter og om kontakter, hvis man vil vide mere om, hvad en informatør laver.

Ungbloddonor kan besøges på adressen www.bloddonor.dk ved at klikke på fanebladet **Ungbloddonor**.

 ER DU **SUND OG RASK**, MELLEML 18 OG 60 ÅR OG VEJER OVER **50 KILO**, KAN DU BLIVE BLODDONOR. BRUG DENNE KUPON ELLER TILMELD DIG PÅ WWW.BLODDONOR.DK

Sendes ufrankeret
Bloddonorerne
betaler portoen

BLODDONORERNE I DANMARK

VESTERBROGADE 191
+++ 6046 +++
1931 FREDERIKSBERG C

DEN INTERNATIONALE BLODDONORDAG

Den 14. juni markeres Den internationale Bloddonor dag over hele verden – også i Danmark.

På rådhuspladser og banegårde over hele landet gør frivillige opmærksom på bloddonorsagen. Det gør de blandt andet for at fejre de bloddonorer, der frivilligt og ubetalt hvert år leverer mere end 80 millioner poser blod til behandlingen af verdens patienter.

Følg med i, hvad der foregår rundt omkring i landet på www.bloddonor.dk

Læs mere om Den internationale Bloddonor dag på www.worldblooddonoraday.org

Årets internationale tema er:
"Jeg er bloddonor – og jeg redder liv."

WWW.BLODDONOR.DK

DONORTILMELDING

DN 82/2006

Stilling/Navn _____

Gade _____

Postnr. _____ By _____

Personnr./Fødselsdato _____ Telefonnr. _____

Arbejdssted _____ Telefonnr. / lokalnr. _____

Har du tidligere givet blod? Ja Nej

Hvor _____

Evt. blodtype _____

Evt. bemærkninger _____

Ønsker at blive tappet i _____
(stednavn)

Dato _____ Underskrift _____